

वा० रा०

॥ १७३ ॥

ब्रीडितौ स्वस्वप्रयुक्तशरस्यमोघत्वदर्शनेन संजातलज्जौ ॥ यद्यपिरावणेरेव ब्रीडायुक्ता लक्ष्मणस्य तु तद्वाणनिवारणाय प्रयोक्तुः सार्थक्यसत्वेन ब्रीडाभावस्तथापि तन्निराकरणपूर्वकरिपुवधपर्यंतव्यापारेणोपादानात् तदभावेन तस्यापिलज्जेति बोध्यं ॥ छत्रिन्यायेन द्विवचनप्रयोग इति कतकः ॥ जातरोषौ रामाविशेषे विभीषणे वाणः प्रमुक्त इति लक्ष्मणस्य रोषः ॥ लक्ष्मणस्तं परिहृतवानिति रावणरोषः ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ लोकं संक्षिपन्निव संहरन्निव ॥ ५६ ॥ शस्त्रं निवारितमिति पाठे शस्त्रशब्दोत्तरपर्यायः ॥ ५७ ॥ ५८ ॥

शरौ प्रतिहतौ दृष्ट्वा तावुभोरणमूर्धनि ॥ ब्रीडितौ जातरोषौ चलक्ष्मणं द्रुजितौ तदा ॥ ५४ ॥ सुसंरब्धस्तु सौमित्रिरखंवारुणमाददे ॥ रौद्रं महेन्द्रजिद्युद्वेप्य सृजद्युद्विषितः ॥ ५५ ॥ तेन तद्विहतं शखंवारुणं परमाद्भुतं ॥ ततः क्रुद्धो महातेजा इन्द्रजित्समिति जयः ॥ आग्नेयं संदधे दीप्तं सलोकं संक्षिपन्निव ॥ ५६ ॥ सौर्येणास्त्रेण तं वीरो लक्ष्मणः पर्यवारयत् ॥ अखं निवारितं दृष्ट्वा रावणिः क्रोधमूर्छितः ॥ ५७ ॥ आददे निशितं वाणमासुरं शत्रुदारणम् ॥ तस्माच्चापाद्विनिष्येत्तुर्भास्वराः कूटमुद्रराः ॥ ५८ ॥ शूलानि च भुशुं ब्यश्वगदाः खड्गाः परश्वधाः ॥ तं दृष्ट्वा लक्ष्मणः संस्येधोरमखं सुदारुणम् ॥ ५९ ॥ अवार्य सर्वभूतानां सर्वशस्त्रविदारणम् ॥ माहेश्वरेण युतिमान् तदखं प्रत्यवारयत् ॥ ६० ॥ तयोः समभवद्युद्धमद्भुतं रोमहर्षणम् ॥ गगनस्थानि भूतानि लक्ष्मणं पर्यवारयन् ॥ ६१ ॥ भैरवाभिरुते भीमे युद्धेवानररक्षसां ॥ भूतैर्बहुभिराकाशं विस्मितैरावृतं वभौ ॥ ६२ ॥ ऋषयः पितरो देवा गंधर्व गुरुडोरगाः ॥ शतक्रतुं पुरस्कृत्य रक्षुर्लक्ष्मणं रणे ॥ ६३ ॥ अथान्यं मार्गं श्रेष्ठं संदधे राघवानुजः ॥ द्रुताशनसमस्पर्शं रावणात्मजदारणम् ॥ ६४ ॥ सुपन्नमनुवृत्तांगं सुपर्वाणं सुसंस्थितम् ॥ सुवर्णविकृतं वीरः शरीरांतकरं शरं ॥ ६५ ॥

॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ भैरवमभिरुतं यस्मिन् तादृशे ॥ भूतैः प्राणिभिः ॥ ६२ ॥ सन्निहितैस्तदस्त्रेणैवायं बध्य इति निश्चित्यैन्द्राखं संदधे इत्याह ॥ अथेति ॥ अत्र प्रत्यस्त्रं रावणे ब्रह्मशापवशान् बुध्या रूढं वस्तुतोऽस्य प्रत्यस्त्रं नास्येवेति कतकः ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ अनुवृत्तांगं आनुपूर्व्या तनुत्ववद्भुतत्वगुणयुक्तमंगं यस्य सुसंस्थितं शोभनसंस्थानं सुवर्णविकृतं स्वर्णभूषितं ॥ ६५ ॥

य० का०

॥ १७३ ॥